

Mijn column nummer 291

Biechten op BodemBreed?

Gedurende vijf jaar was ik directeur van de Stichting Bodemsanering NS. Veiligheid bij het werken op en naast het spoor staat natuurlijk hoog in het vaandel. In de begintijd werden honderden oriënterende onderzoeken uitgevoerd. Op een ogenschijnlijk verlaten spoortraject had een veldwerker al een week mechanisch staan boren, zonder dat een trein passeerde. De laatste dag besloot hij de kabels gemakshalve dwars over de rails te leggen. Juist die dag kwam er een trein langs en ontstond een risicovolle situatie. De leidinggevende besloot het geval bij mij op te biechten. Mijn eerste idee was het bedrijf voortaan van verdere werkzaamheden uit te sluiten, wegens grove nalatigheid. Tijdens het gesprek bleek echter dat dergelijke fouten vaker voorkwamen, maar zo veel mogelijk werden verzwegen. Het gesprek liep heel anders af dan vooraf bedacht, met het inzicht dat fouten nu eenmaal gemaakt worden maar dat je er wel van moet willen leren.

Eerder dit jaar bracht de Technische commissie bodembescherming een lezenswaardig rapport uit met de titel 'Onverwachte gebeurtenissen in de bodem'. Eén van de aanbevelingen daarin is het realiseren van een cultuuromslag als het gaat om het maken van fouten. Volgens de commissie zou het leereffect van fouten onvoldoende worden benut. Ik sta daar helemaal achter. Er is veel winst te behalen met een sfeer waarin fouten gemaakt mogen worden, op voorwaarde dat ervan geleerd wordt. Het begint natuurlijk met het toegeven van fouten, eerst aan jezelf en dan aan je leidinggevende. Dat kan de start zijn van een persoonlijk leereffect. Je kunt nog een slag verder gaan door de fout intern met je team te delen. Als laatste fase kun je de fout met externen delen. Daarvoor is heel wat lef nodig, maar het kan lonen.

Juist vanwege de drempels bij het opbiechten van fouten stel ik voor dat alle deelnemers van het congres BodemBreed de grootste fout uit hun carrière anoniem kunnen opbiechten. Ik heb even gedacht aan een echte biechtstoel met bijvoorbeeld medecolumnist Gerd de Kruif als biechtvader. Maar een grote doos met een gleuf bij de ingang is natuurlijk ook een optie, want Gerd heeft het toch al zo druk. Er zijn vast wel lezers van deze Nieuwsbrief die willen helpen de fouten te categoriseren en bijvoorbeeld de top vijf te publiceren. Zo concretiseren wij één van de aanbevelingen van de Technische commissie bodembescherming.